

Ερωτήσεις και απαντήσεις μαθήματος

1. Πόσα χρόνια κράτησε η ακμή της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας;

Η περίοδος ακμής της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας κράτησε περίπου δύο αιώνες (1ο και 2ο μ.Χ.)

2. Τι προβλήματα παρουσιάστηκαν στις αρχές του 3ου αι. μ.Χ.;

- 1) Από τις αρχές του 3ου αιώνα μ.Χ. τη μακρόχρονη ρωμαϊκή ειρήνη άρχισαν να κλονίζουν εσωτερικά και εξωτερικά γεγονότα, που απείλησαν ακόμη και τη διάλυση του κράτους.
- 2) Γειτονικοί λαοί, οι Γότθοι στο βορρά και οι Πέρσες στην ανατολή, παραβίαζαν τα σύνορα, λεηλατούσαν τις ακριτικές επαρχίες και έκλειναν τους δρόμους του εμπορίου.
- 3) Ο στρατός είχε γίνει παντοδύναμος. Οι στρατιωτικές δυνάμεις, αντί να φρουρούν τα σύνορα, στασίαζαν ή συγκρούονταν μεταξύ τους και συχνά όριζαν ή καταργούσαν τους αυτοκράτορες.
- 4) Κάποιες ακριτικές επαρχίες της Ανατολής αποσχίστηκαν από την αυτοκρατορία και έκαναν δικά τους κράτη.
- 5) Οι σκληροί διωγμοί κατά των Χριστιανών προκαλούσαν τη δυσαρέσκεια των πιστών της νέας θρησκείας για το ρωμαϊκό κράτος και έντονο διχασμό ανάμεσα σε αυτούς και τους οπαδούς των άλλων θρησκειών.

3. Ποιος αυτοκράτορας προσπάθησε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και τι έκανε ;

Ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός προσπάθησε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα με το σύστημα της τετραρχίας. Χώρισε δηλαδή την αυτοκρατορία σε τέσσερις μεγάλες περιφέρειες, δύο στην Ανατολή, δύο στη Δύση, και όρισε για καθεμιά το δικό της άρχοντα, με αυξημένες εξουσίες.

4. Τι πέτυχε ο Διοκλητιανός με τις αλλαγές που έκανε;

Ο Διοκλητιανός κατάφερε με το σύστημα της τετραρχίας να επαναφέρει την ηρεμία και τάξη στο εσωτερικό του κράτους και ασφάλεια στα σύνορα από τις εχθρικές επιδρομές.

5. Τι συνέβη στη ρωμαϊκή αυτοκρατορία μετά την παραίτηση του Διοκλητιανού;

Μετά την παραίτηση του Διοκλητιανού, οι τέσσερις **συνάρχοντες**, που αυτός είχε ορίσει, ο Κωνσταντίνος, και ο Μαξέντιος στη Δύση, ο Λικίνιος και ο Γαλέριος στην Ανατολή, συγκρούστηκαν μεταξύ τους. Νικητές από τις εμφύλιες αυτές διαμάχες βγήκαν ο **Κωνσταντίνος** και ο **Λικίνιος**.

6. Τι γνωρίζεις για το διάταγμα των Μεδιολάνων;

Το διάταγμα των Μεδιολάνων ή διάταγμα της ανεξιθρησκείας το υπέγραψαν ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος προκειμένου να σταματήσει η αναστάτωση που είχαν προκαλέσει οι διωγμοί κατά των Χριστιανών. Το υπέγραψαν το 313 μ.Χ. στο **Μεδιόλανο** της Ιταλίας και σύμφωνα με αυτό, κάθε πολίτης της αυτοκρατορίας μπορούσε να λατρεύει όποιον θεό θέλει. Έτσι ο δρόμος για την εξάπλωση του Χριστιανισμού άνοιξε.

7. Πού συγκρούστηκαν ο Κωνσταντίνος με τον Λικίνιο και ποιος επικράτησε ;

Ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος συγκρούστηκαν το 324 μ.Χ. στην Αδριανούπολη. Νικητής από αυτή την εμφύλια διαμάχη βγήκε ο Κωνσταντίνος, ο οποίος έγινε μονοκράτορας.

8. Τι αλλαγές έκανε ο Κωνσταντίνος ώστε να διοικήσει καλύτερα την αυτοκρατορία ;

- 1) Αναδιοργάνωσε το διασπασμένο από την τετραρχία στρατό.

- 2) Διόρισε έπαρχους με πολλές εξουσίες στις περιφέρειες του κράτους.
- 3) Οργάνωσε διπλωματικές επαφές με τους γειτονικούς λαούς.
- 4) Έκοψε νέο χρυσό νόμισμα, που κυκλοφόρησε παντού και τόνωσε την οικονομία.
- 5) Μετέφερε την πρωτεύουσα από τη Ρώμη στο Βυζάντιο.

9. Πώς ονόμασαν οι ιστορικοί και πώς οι Χριστιανοί τον Κωνσταντίνο ;

Για τις τολμηρές του αποφάσεις, οι οποίες είχαν ευεργετικά αποτελέσματα για την αυτοκρατορία, οι ιστορικοί ονόμασαν τον Κωνσταντίνο Μέγα και οι χριστιανοί Άγιο και Ισαπόστολο.

Χατζόγλου Μαρία